

Prop. 160 S

(2009–2010)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 3. september 2010,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innledning

Ved avtalene om EØS-utvidelsene i 2004 og 2007 ble det opprettet finansieringsordninger som skal bidra til sosial og økonomisk utjevning i et utvidet Europa. Samtidig ble det inngått avtale om markedsadgang for fisk. Finansieringsordningene fastsatt i EØS-utvidelsesavtalene og fiskeprotokollen opphørte 30. april 2009.

Forhandlinger med EU om nye finansieringsordninger og utvidet markedsadgang for fisk ble innledet i september 2008. Forhandlingene ble sluttført 18. desember 2009 ved at partene oppnådde enighet om følgende avtaler:

- a. Avtale mellom Den europeiske union, Island, Fyrstedømmet Liechtenstein og Kongeriket Norge om en EØS-finansieringsordning 2009–2014,
- b. Avtale mellom Kongeriket Norge og Den europeiske union om en norsk finansieringsordning for perioden 2009–2014, og
- c. Tilleggsprotokoll til avtalen mellom Kongeriket Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk

I lys av at EU har overtatt rettigheter og plikter fra Fellesskapet etter ikrafttredelsen av Lisboaatrakten, er avtalene inngått med EU som motpart.

Avtalene ble undertegnet 28. juli 2010. Siden programperioden for finansieringsordningene 2009–2014 gjelder fra 1. mai 2009 til 30. april 2014, er det ønskelig at avtalene trer i kraft så raskt som mulig.

Avtalene om de to finansieringsordningene nødvendiggjør bevilgningsvedtak. Det er derfor nødvendig med Stortingets samtykke til ratifikasjon i medhold av Grl. § 26, annet ledd.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Norske oversettelser av avtalene følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Organisering og gjennomføring av forhandlingene

Ved kongelig resolusjon av 20. juni 2008 ble det oppnevnt en forhandlingsdelegasjon bestående av representanter fra departementer med fagområder som ble særlig berørt av forhandlingene. Norsk forhandlingsleder var EU-ambassadør Oda Helen Sletnes. Medlemmene i forhandlingsdelegasjonen er listet i vedlegg 1. Utenriksdepartementet har hatt en sekretariatsfunksjon for forhandlingsdelegasjonen.

Utenriksministeren har vært ansvarlig for forhandlingene, og Regjeringen har gjennom forhandlingsprosessen løpende tatt stilling til hovedspørsmålene i forhandlingene. Stortingets organer er blitt konsultert.

Forhandlingene ble formelt avsluttet 18. desember 2009 ved at partenes forhandlingsledere paraferte avtaletekstene.

3 Utgangspunkt for forhandlingene

3.1 Tidligere finansieringsordninger

Ved EØS-avtalens ikrafttredelse i 1994 ble det opprettet en låne- og tilskuddsordning med sikte på å bidra til sosial og økonomisk utjevning i EØS. Bidragsforpliktelsen varte fra 1994 til 1998. Ordningen innebar at EØS/EFTA-statene til sammen var forpliktet til å finansiere tilskudd på 500 millioner ECU/euro og rentesubsidier på lån på 1500 millioner ECU/euro. Det samlede norske bidraget beløp seg til om lag 926 millioner kroner. Midlene gikk til utvikling og strukturtilpasning i Hellas, Irland, Nord-Irland, Portugal og Spania, og EØS/EFTA-statene la til grunn at ordningen skulle opphøre etter fem år. I 1998 fremmet imidlertid EU-siden krav om forlengelse, og rammene for en ny finansieringsordning for perioden 1999–2003 ble vedtatt av EØS-komiteen i mai 2000. Den nye ordningen innebar at ytterligere 120 millioner euro ble stilt til rådighet av de tre gjenværende EØS/EFTA-statene. Den norske andelen var 113,6 millioner euro.

Ved EØS-utvidelsene i 2004 og 2007 ble det opprettet nye finansieringsordninger. I tillegg til en ny EØS-finansieringsordning, ble det også opprettet en særskilt norsk finansieringsordning, og i 2007 også to bilaterale samarbeidsprogrammer

med henholdsvis Bulgaria og Romania. Ordningenes formål var å fremme sosial og økonomisk utjevning i et utvidet EØS, og mottakerstater var de tolv nye EU-statene, dvs. Bulgaria, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Den tsjekkiske republikk og Ungarn, samt Hellas, Portugal og Spania¹. For femårsperioden fra 1. mai 2004 til 30. april 2009 har EØS/EFTA-statene til sammen stilt 1307 millioner euro til rådighet til sosial og økonomisk utjevning i de 15 mottakerstatene fordelt på om lag 1250 prosjekter og fond. Norges samlede andel er om lag 1270 millioner euro, tilsvarende rundt 10,2 milliarder kroner². Alle midlene er fordelt på godkjente prosjekter og programmer. Mest midler har gått til tiltak for miljø og bærekraftig utvikling. Andre store sektorer er bevaring av europeisk kulturarv, helse og barn, justissamarbeid, utvikling av sivilt samfunn og forskningssamarbeid.

I EØS-avtalens protokoll 38A om EØS-finansieringsordningen fremkommer at avtalepartene skal, ved utløpet av nevnte femårsperiode, på nytt vurdere behovet for å redusere de økonomiske og sosiale forskjeller i EØS. Avtalen om den norske finansieringsordningen fra 2004 og avtalene om de to norske bilaterale samarbeidsprogrammene fra 2007 inneholder ikke forpliktelser knyttet til vurdering av nye norske bidrag.

I forbindelse med EØS-utvidelsene i 2004 og 2007, ble det inngått avtaler mellom Fellesskapet og henholdsvis Norge og Island om økte tollfrie importkvoter for fisk til EU. Disse kvotene er gjeldende frem til 30. april 2009. I de angjeldende tilleggsprotokollene er det fastsatt at størrelsen på kvotene skal vurderes på nytt ved utgangen av denne perioden, idet det tas hensyn til alle relevante interesser.

3.2 Nye finansieringsordninger for perioden 2009–2014

Regjeringens vurdering er at Norge ikke er rettslig forpliktet til å videreføre finansieringsordningene etter utløpet 30. april 2009. Regjeringens grunnholdning er imidlertid at også Norge bør bidra til økonomisk og sosial utjevning i EØS fordi dette tjener grunnleggende norske interesser. I perioden 2007–2013 vil også EU selv øke sin støtte betydelig til de 12 nyeste medlemsstatene.

¹ Hellas, Portugal og Spania omfattes kun av EØS-ordningen.

² Beregningene baseres på at Norge skal dekke omlag 95 prosent av midlene under EØS-finansieringsordningen.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

For Regjeringen har det vært et avgjørende utgangspunkt i forhandlingene om de nye avtalene at finansielle bidrag etter 30. april 2009 bør være basert på en vurdering av hva som er et rimelig norsk bidrag. Regjeringen har også vektlagt at nye midler skal gå til de statene som trenger det mest.

Hovedspørsmål i forhandlingene om avtalene om nye finansielle bidrag har vært nivået på fremtidige bidrag, hvilke stater som skal motta midler, hva midlene skal brukes til og hvordan de skal forvaltes.

Når det gjelder valg av sektorer og innsatsområder har Regjeringen ønsket å ta hensyn til felles europeiske mål og mottakerstatenes nasjonale målsettinger. Regjeringen har også lagt avgjørende vekt på at ordningene skal omfatte sektorer der mottakerstatene har særskilte ønsker om å samarbeide med Norge, der norske interesser er direkte berørt, eller der norsk kompetanse er særlig relevant. For å sikre sterkere fokus på strategiske interesser var det en målsetning å gå over fra støtte til mange enkeltprosjekter til en programtilnærming, hvor giver- og mottakerstatene enes om målene for hvert innsatsområde.

3.3 Markedsadgang for fisk

Markedsadgang for fisk har vært en parallell, men integrert del av forhandlingene om nye finansielle bidrag til økonomisk og sosial utjevning i EØS. De tollfrie kvotene som ble fremforhandlet ved EØS-utvidelsene i 2004 og 2007, utløp også 30. april 2009. Fra norsk side ble det under forhandlingene gjort klart at en videreføring av norske finansielle bidrag til EU var avhengig av en tilfredsstillende løsning på markedsadgang for fisk.

Fra Regjeringens side var det viktig å bruke forhandlingene til å sikre fiskerinæringen bedret markedsadgang i EU. Det primære målet var permanente kvoter eller generelle tollettelser.

Også Island har forhandlet parallelt med EU om markedsadgang for fisk. Forhandlingsresultatet er nedfelt i en bilateral avtale mellom Island og EU.

4 Forhandlingsresultatet

4.1 Nye finansielle bidrag fra EØS/EFTA-statene til økonomisk og sosial utjevning i Europa

De forpliktelser som EØS/EFTA-statene påtar seg gjennom finansieringsavtalene, er fastsatt i euro.

Totalt i femårsperioden vil EØS/EFTA-statene bidra med 1788,5 millioner euro, tilsvarende om lag 14,36 milliarder kroner, til utjevning av sosiale og økonomiske forskjeller i Europa. De endelige utgiftene for Norge, målt i norske kroner, vil avhenge av valutakursen på det tidspunkt midlene blir utbetalt til ordningene.

I omregningen av euro til norske kroner i denne proposisjonen, er det for de to nye finansieringsordningene lagt til grunn samme valutakurs som i Prop. 125 S (2009–2010) *Tilleggsbevilginger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010*, hvor det også ble gitt en orientering om EØS-finansieringsordningene for perioden 2009–2014 (1 euro = 8,029 kroner).

Formålet for begge de nye ordningene er, som for tidligere ordninger, å bidra til reduksjon av økonomiske og sosiale forskjeller i EØS. Innenfor de avtalte innsatsområdene vil støtte bli gitt til tiltak som er i tråd med EUs og mottakerstatenes nasjonale planer og strategier for økonomisk og sosial utvikling, og således bidra til å redusere skillelinjer i Europa og til å sikre en bærekraftig utvikling. Dette er i norsk interesse.

I tillegg er det nedfelt i avtalene at de nye ordningene også skal bidra til å styrke det bilaterale samarbeidet mellom mottakerstatene og EØS/EFTA-statene. Det er lagt opp til et bredt perspektiv på hva som vil fremme det bilaterale samarbeidet. Strategisk programsamarbeid mellom fagmyndigheter i Norge og i mottakerstatene vil bli etablert der dette er ønskelig. I tillegg vil en legge forholdene til rette for prosjektsamarbeid mellom fagmiljøer i Norge og mottakerstatene, uten at dette vil være et generelt krav. Norges generelle omdømme og profilering i mottakerstatene vil bli styrket gjennom at Norge bidrar til statenes sosiale og økonomiske utvikling innen viktige områder, og ved at Norge opptrer som en konstruktiv partner med stor vekt på dialog og åpenhet. Mottakerstatene vil være ansvarlige for gjennomføringen av avtalte program og prosjekt basert på en forvaltningsmodell som bidrar til samarbeid og sikrer en forsvarlig gjennomføring.

4.1.1 Ny EØS-finansieringsordning

4.1.1.1 Omfang

I femårsperioden 1. mai 2009 til 30. april 2014 forplikter EØS/EFTA-statene seg til å stille til rådighet 988,5 millioner euro, tilsvarende om lag 7,94 milliarder kroner. Dette tilsvarer 197,7 millioner euro per år. I samsvar med den avtalte fordeling mellom EØS/EFTA-statene når det gjelder EØS-

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggspatent til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

finansieringsordningen, vil den totale norske andelen være om lag 945 millioner euro, tilsvarende om lag 7,59 milliarder kroner.

Som følge av den finansielle krisen i Island, ble det under forhandlingene enighet om at Island ikke skal bidra med mer årlig under EØS-finansieringsordningen for perioden 2009–2014 enn det staten gjorde de to siste år under den forrige EØS-finansieringsordningen, dvs. etter EU-tiltredelsen for Bulgaria og Romania. Dette beløpet er beregnet til 6,795 millioner euro per år. Dersom Islands årlige andel overstiger dette beløpet, vil det overskytende fordeles forholdsmessig mellom Norge og Liechtenstein.

Støtten skal i sin helhet ytes i form av tilskudd. Bidraget fra EØS/EFTA-statene til det enkelte prosjektet skal normalt ikke overstige 85 prosent av kostnadene, men det kan gjøres unntak for frivillige organisasjoner og stipender til enkeltpersoner. Støtten skal være i samsvar med regler for statsstøtte og offentlige innkjøp i EØS. Kommisjonen skal vurdere om programmene er forenlige med EUs målsetninger. Ved utløpet av femårsperioden forplikter avtalepartene seg til å vurdere behovet for fortsatt bistand for å utjevne økonomiske og sosiale forskjeller innenfor EØS.

4.1.1.2 Mottakerstater

Mottakere vil være de samme statene som mottar støtte fra EØS-finansieringsordningen for perioden 2004–2009, dvs. Bulgaria, Estland, Hellas, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Den tsjekkiske republikk og Ungarn. Fordelingen av støtten er i utgangspunktet basert på EUs egen fordelingsnøkkel, men deler av støtten til Hellas, Portugal og Spania er omfordelt til de øvrige mottakerstatene, se tabell 4.1.

Spania faller utenfor fordelingsnøkkel for EUs samholdighetsfond. For perioden 2007–2013 har Spania imidlertid en overgangsordning for tildeling fra samholdighetsfondet, som trappes ned og utfases i 2013. Tilsvarende vil Spania få en særskilt overgangsstøtte på 45,85 millioner euro under EØS-finansieringsordningen (4,64 % av støtten), som skal fordeles i perioden 1. mai 2009 til 31. desember 2013.

4.1.1.3 Innsatsområder

Miljøvern, klimatiltak og fornybar energi er prioriterte satsingsområder og hver stat skal indikativt benytte minst 30 prosent av sin tildeling under

Tabell 4.1 Fordeling i henhold til EØS-finansieringsordningen

Mottakerstater	Støtte (millioner EUR)	Faktisk prosentvis fordeling
Polen	266,90	27,00 %
Romania	190,75	19,30 %
Bulgaria	78,60	7,95 %
Ungarn	70,10	7,09 %
Hellas	63,40	6,41 %
Tsjekkia	61,40	6,21 %
Portugal	57,95	5,86 %
Litauen	38,40	3,89 %
Slovakia	38,35	3,88 %
Latvia	34,55	3,50 %
Estland	23,00	2,32 %
Slovenia	12,50	1,27 %
Kypros	3,85	0,39 %
Malta	2,90	0,29 %

EØS-finansieringsordningen til slike tiltak. Utvikling av sivilt samfunn er også et prioritert område, og hver stat skal avsette minst 10 prosent av EØS-finansieringsordningen til dette. I tillegg kan støtte gis til kulturarv og til utvikling av menneskelige ressurser, herunder distriktstiltak, særskilte tiltak for utsatte barn, folkehelse, asyl- og migrasjonsprosjekt, likestilling, forskning og stipendordninger. De brede innsatsområdene skal deles inn i spesifikke programområder og gjennom dialog med statene vil midlene bli fordelt på programområder. Det er ventet at statene har ulike behov og at fordeling av midlene utover de fastsatte rammen vil variere mellom mottakerstatene.

4.1.2 Norsk finansieringsordning

4.1.2.1 Omfang

I femårsperioden 1. mai 2009 til 30. april 2014 forplikter Norge seg til å stille til rådighet 800 millioner euro, tilsvarende om lag 6,42 milliarder kroner, det vil si 160 millioner euro per år, tilsvarende om lag 1,28 milliarder kroner.

Støtten skal i sin helhet ytes i form av tilskudd. Som for EØS-ordningen skal heller ikke det norske bidraget normalt overstige 85 prosent av programkostnadene, og støtten skal tildeles i samsvar med reglene for statsstøtte og offentlig innkjøp i EØS.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Tabell 4.2 Fordeling i henhold til den norske finansieringsordningen

Mottakerstater	Støtte (millioner EUR)	Faktisk prosentvis fordeling
Polen	311,2	38,9 %
Romania	115,2	14,4 %
Ungarn	83,2	10,4 %
Tsjekkia	70,4	8,8 %
Bulgaria	48,0	6,0 %
Litauen	45,6	5,7 %
Slovakia	42,4	5,3 %
Latvia	38,4	4,8 %
Estland	25,6	3,2 %
Slovenia	14,4	1,8 %
Kypros	4,0	0,5 %
Malta	1,6	0,2 %

4.1.2.2 Mottakerstater

Mottakere er de samme som for den norske finansieringsordningen for perioden 2004–2009 og de to bilaterale samarbeidsprogrammene fra 2007, dvs. Bulgaria, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Den tsjekkiske republikk og Ungarn. I motsetning til EØS-finansieringsordningen, omfattes ikke de statene som var medlem i EU før 2004. Fordelingen av støtten mellom mottakerstatene er lik fordelingen i den norske finansieringsordningen 2004–2009, se tabell 4.2.

4.1.2.3 Innsatsområder

Klimatiltak gjennom karbonfangst og -lagring er et prioritert satsingsområde, og målsetningen er at minst 20 prosent av den norske finansieringsordningen avsettes til dette. Innsats for anstendig arbeid og trepartssamarbeid gis også prioritet, og 1 prosent av tildelingen til hvert av de tolv mottakerstatene settes av til et fond for dette formål. Justistiltak er definert som et eget innsatsområde, inkludert kamp mot organisert kriminalitet og menneskehandel, kriminalomsorg, samt reform av domstolsapparatet. Forøvrig kan det gis støtte til grønn næringsutvikling, forskning og stipendordninger og sosial utvikling, herunder styrking av helsesystemer, utvikling av lokale og regionale offentlige institusjoner og likestillingstiltak.

4.2 Markedsadgang for fisk

Markedsadgang for fisk har vært en parallell, men integrert del av forhandlingene om nye finansielle bidrag til økonomisk og sosial utjevning i EØS.

4.2.1 Hovedspørsmål i forhandlingene

Fra norsk side ble det krevd at de tollfrie kvotene som ble fremforhandlet ved EØS-utvidelsene i 2004 og 2007, ble videreført og gjort permanente. I tillegg ble det krevd ubegrenset tollfri adgang for fryste, pillede reker på EU-markedet. Dette er et svært viktig produkt for Norge, og markedsadgang i EU er avgjørende for å sikre den videre utviklingen i en vanskeligstilt næring. I tillegg ble det påpekt overfor EU at flere andre tredjeland har bedre markedsadgang for reker i EU. Videre ble det krevd en økning i den eksisterende tollfrie kvoten for bearbejdede sildeprodukter. De siste års eksport og interesse i næringen gjorde at dette ble et prioritert produkt i forhandlingene.

4.2.2 Resultatet fra forhandlingene om markedsadgang for fisk

De tollfrie kvotene som har vært gjenstand for forhandlingene mellom Norge og EU, ble gitt Norge som kompensasjon for tapt markedsadgang etter EFTA-frihandelsavtalenes bortfall ved EU-utvidelsene i 2004 og 2007. Dette inkluderer store tollfrie kvoter på fryst sild, fryst sildefilet og sildelapper, fryst makrell, fryst lodde, annen fryst fisk og fryste, pillede reker. Under forhandlingene ble det enighet om at alle disse kvotene skal videreføres på samme nivå i avtaleperioden 1. mai 2009 til 30. april 2014.

Norge fikk ikke gjennomslag for sitt krav om ubegrenset tollfrihet på fryste, pillede reker til EU. Til tross for motstanden mot bedre markedsadgang for reker i EU, kom man imidlertid til enighet om en ytterligere økning i den årlige tollfrie kvoten på fryste, pillede reker på 2.500 tonn. Det innebærer at Norge får årlige totalkvoter på fryste, pillede reker på 12.500 tonn, hvorav 5.500 tonn er en permanent kvote som ble fremforhandlet i forbindelse med EU-utvidelsen i 1995. Dette gir bedret markedsadgang og konkurransevilkår på EU-markedet for et viktig produkt.

Løsningen på reker innebærer også at Norge, for den samme avtaleperioden, viderefører ordningen med transitt over norsk territorium for fisk fanget av EU-fartøy.

Boks 4.1 Eksport av fisk og fiskeprodukter til EU

EU er Norges viktigste marked for eksport av fisk og fiskeprodukter. I 2009 utgjorde eksporten til EU omtrent 26,4 milliarder kroner. Dette er om lag 60 prosent av den samlede norske eksporten av fisk og fiskeprodukter.

Handel med fisk og fiskeprodukter mellom Norge og EU reguleres i hovedsak av EØS-avtalens protokoll 9. I tillegg reguleres deler av handelen av det såkalte Fiskebrevet fra 1973 og av tilleggssavtalene fra 1986, 1995, 2004 og 2007. Disse tilleggssavtalene er etablert i forbindelse med utvidelser av EU og er knyttet til frihandelsavtalen fra 1973.

Gjennom EØS-avtalens protokoll 9 fikk Norge tollfrihet til EU for en del produkter av torsk, sei, hyse, blåkveite og kveite. Avtalen gir imidlertid ikke tollettelser på produkter av laks, makrell, sild, reker, kamskjell og sjøkreps. Dette har tradisjonelt utgjort de såkalte «sensitive» fiskeslag i EU. For alle øvrige produkter er toll trappet ned til 30 prosent av tollsatsen som gjaldt ved EØS-avtalens ikrafttredelse 1. januar 1994.

Resultatet er at den norske fiskerinæringen for mange produkter har lave tollsatser. Imidlertid utgjør produkter av de «sensitive» fiskeslagene en så vesentlig del av norsk eksport til EU at protokoll 9 må anses å være utilstrekkelig for å dekke norsk fiskerinærings samlede eksportin-

teresser. En stor del av dagens eksport til EU er nettopp produkter av disse «sensitive» fiskeslagene.

Protokoll 9 inneholder bl.a. bestemmelser om statsstøtte, konkurranse, antidumping- og antisubsidietiltak, samt fiskefartøyers adgang til avtalepartenes havner. Protokollen avklarer imidlertid ikke endelig spørsmålene omkring statsstøtte og konkurranse. Dette har sammenheng med at Norge ikke direkte overtar EUs regler på disse områdene. Det er derfor heller ikke funnet løsninger som sikrer at antidumping- og antisubsidietiltak ikke vil bli brukt mot fisk og fiskeprodukter fra EØS/EFTA-statene. Derimot ble det i tilknytning til utvidelsen av EØS-avtalen i 2004 funnet en løsning på det gamle utestående spørsmålet om EU-fartøyers rett til å transittere sine fangster over norsk territorium.

I tillegg til preferansetoll gjennom EØS-avtalens protokoll 9 og Fiskebrevet, har Norge til sammen 52 tollfrie kvoter ved innførsel til EU. Disse tollkvotene er oppnådd gjennom kompensasjonsforhandlinger i forbindelse med EF-/EU-utvidelsene i 1986, 1995, 2004 og 2007, og ble fastlagt på grunnlag av tidligere handel mellom Norge og de nye EU-medlemsstatene. Formålet var å opprettholde eksisterende handel, samt legge til rette for en viss økning.

Norge fikk også gjennomslag for bedret markedsadgang for bearbeidede sildeprodukter. I dag har Norge en tollfri kvote på 3.000 tonn. Denne kvoten har de siste årene blitt brukt opp allerede i løpet av årets første uker. Gitt interessen for bedret markedsadgang for dette produktet i næringen, krevde Norge en betydelig økning i denne kvoten. Sluttresultatet innebærer etablering av en ny årlig tollfri kvote på bearbeidet sild i lake på 3.000 tonn. I tillegg vil EU gradvis over tre år øke denne kvoten med ytterligere 3.000 tonn. Ettersom det allerede eksisterer en tidligere kvote på 3.000 tonn, vil forhandlingsresultatet totalt sett gi norsk næring tollfrie kvoter for bearbeidede sildeprodukter på 9.000 tonn fra 2012.

Norge fikk ikke gjennomslag for å utvide produktdekningen i de eksisterende tollfrie kvotene

til å omfatte flere produkter. Det ble heller ikke enighet om permanente kvoteordninger. Kommisjonen insisterte på å knytte disse til avtaleperioden for finansieringsordningene. Det ble imidlertid oppnådd enighet om at nivået på kvotene skal revurderes ved utgangen av avtaleperioden, idet alle interesser skal ivaretas. Fremforhandlede kvoter er gjengitt i tabell 4.3

På grunn av omfattende interne prosedyrer på EU-siden, vil ikke avtalen om markedsadgang for fisk midlertidig anvendes før i begynnelsen av 2011. Det er imidlertid enighet om at kvotevolumet som skulle vært tilgjengelig frem til tidspunktet for midlertidig anvendelse, skal fordeles på den resterende avtaleperioden.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Tabell 4.3 Fremforhandlede tollkvoter

KN-kode	Produktbeskrivelse	Årlig (1/5-30/4) tollfri kvote i nettovekt med mindre annet er angitt
0303 29 00	Annen laksefisk, fryst	2.000 tonn
0303 51 00	Sild av arten <i>Clupea harengus</i> og <i>Clupea pallasii</i> , fryst, unntatt lever og rogn	45.800 tonn
0303 74 30	Makrell av arten <i>Scomber scombrus</i> og <i>Scomber japonicas</i> , fryst, unntatt lever og rogn	39.800 tonn
0303 79 98	Annen fisk, fryst, unntatt lever og rogn	2.200 tonn
0304 29 75	Sildefileter og sildelapper av arten <i>Clupea harengus</i> og <i>Clupea pallasii</i> , fryste	67.600 tonn
ex 0304 99 23		
ex 1605 20 10	Reker, pillede, fryste, tilberedte eller	7.000 tonn
ex 1605 20 91	konserverte	
ex 1605 20 99		
ex 1604 12 91	Sild, tilberedt med krydder og/eller eddik, i saltlake	3.000 tonn nettovekt etter avrenning*
ex 1604 12 99		

* Kvoten skal økes til 4.000 tonn i perioden 1/5-2010 til 30/4-2011, til 5.000 tonn i perioden 1/5-2011 til 30/4-2012, og til 6.000 tonn fra 1/5 til 30/4 i hvert påfølgende tolv månederstidsrom.

5 Vurdering av forhandlingsresultatet

5.1 Finansieringsordningene

Regjeringens vurdering er at de to nye finansieringsordningene vil sette Norge i en historisk god posisjon for å forsterke samarbeidet med EUs nyeste medlemsstater. Mange av disse statene sliter med høy ledighet og en vanskelig økonomisk situasjon. Det er Regjeringens syn at det er i Norges interesse å medvirke til økonomisk og sosial utvikling i disse statene.

Forhandlingene har vært lange og krevende, ikke minst på grunn av finanskrisen som rammet flere av de berørte statene hardt. Gjennom finansieringsordningene vil Norge årlig stille til rådighet om lag 349 millioner euro, tilsvarende om lag 2.8 milliarder kroner, til sosial og økonomisk utjevning og samarbeid i Europa i perioden 2009–2014.

Regjeringens vurdering er at nivået på EØS/EFTA-statenes samlede bidrag, 357,7 millioner euro per år, er høyt, men akseptabelt. Det innebærer en nominell økning for Norge i forhold til bidraget i 2008 på om lag 22 prosent. Totalt i femårsperioden vil EØS/EFTA-statene bidra med 1788,5 millioner euro til utjevning av sosiale og økonomiske forskjeller i Europa.

Basert på erfaringer fra tidligere ordninger, har man forhandlet frem ordninger som i større grad dekker områder som Norge prioriterer, blant

annet miljø, klima, fornybar energi og samarbeid mellom arbeidslivets parter. Programområdene blir miljø og klima, helse, forskning, utdanning og kultur, arbeidsliv og sivilt samfunn, justis og menneskelige ressurser. Det har vært viktig for Regjeringen at støtten rettes mot områder hvor Norge kan utgjøre en forskjell, og som er i tråd med norske og felles europeiske interesser. Med sikte på å bidra til økt verdiskapning i mottakerstatene, er det utviklet et nytt programområde rettet mot grønn næringsutvikling, innovasjon og entreprenørskap, også med deltakelse fra norske bedriftsmiljøer. Regjeringen vil legge opp til en tett dialog med norske fagmyndigheter i arbeidet med nye programmer og vil tilrettelegge for at norske aktører engasjerer seg i gjennomføringen av prosjekter med partnere i mottakerstatene.

Regjeringen er spesielt fornøyd med at klima skal være et tyngdepunkt i EØS-samarbeidet med de nyeste medlemsstatene i EU. Rundt en firedel av midlene skal benyttes til økt satsing på miljø og klima.

En viktig nysatsing i den norske finansieringsordningen er tiltak for et anstendig arbeidsliv. Åtte millioner euro avsettes til et fond for arbeidslivets parter. Dette er i tråd med ønsker fra arbeidslivets parter i Norge. Etter Regjeringens syn vil nysatsingen på sosial dialog og anstendig arbeidsliv bidra til forsterket politisk dialog med de nyeste EU-statene. Regjeringen verdsetter også at et betydelig beløp vil bli satt av for å videreføre innsatsen for å styrke det sivile samfunn. Det har også vært

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

viktig for Regjeringen at man gjennom forhandlingene er blitt enig om forvaltningsmodeller som sikrer gode resultater både for Norge og for EU.

5.2 Markedsadgang for fisk

Regjeringen hadde ved forhandlingsstart som målsetting å få videreført fiskeriprotokollene fra 2004 og 2007, samt sikre en ytterligere bedring av markedsadgang for fisk. Etter innspill fra næringsen var det en hovedprioritet å oppnå forbedring av markedsadgangen for fryste, pillede reker og bearbeidede sildeprodukter.

Norge fikk ikke gjennomslag for kravet om utvidet produktdekning og permanente kvoter, samt ubegrenset tollfrihet på fryste, pillede reker. Likevel anser regjeringen at man har fått en akseptabel løsning på et politisk sensitivt område. Selv om EU ved oppstart av forhandlingene var motvillig til å drøfte markedsadgang for fisk, fikk vi fra norsk side videreført eksisterende kvoter for en ny femårsperiode, samt gjennomslag for vår hovedprioritering om forbedret markedsadgang for fryste, pillede reker og bearbeidede sildeprodukter. Resultatet for disse produktene vil bidra til økte eksportmuligheter og verdiskapning for norsk fiskerinæring.

6 Nærmere om de enkelte bestemmelser i avtalene

6.1 Avtale mellom Den europeiske union, Island, Fyrstedømmet Liechtenstein og Kongeriket Norge om EØS-finansieringsordningen 2009–2014

Avtalen om en ny EØS-finansieringsordning legger opp til endring av EØS-avtalens artikkel 117 ved at det skal tilføyes en ny protokoll 38B med et eget vedlegg som inneholder den nye EØS-finansieringsordningen 2009–2014. Avtalen består av en fortale, fire artikler og ett vedlegg.

Fortalen viser til de tidligere EØS-finansieringsordningene og konkluderer med at avtalepartene vil etablere en EØS-finansieringsordning for perioden 2009–2014, ettersom de anser at det fortsatt er behov for å utjevne økonomiske og sosiale forskjeller i EØS.

Avtalens fire artikler slår fast at EØS artikkel 117 skal endres slik at det også inntas en referanse til en ny protokoll, protokoll 38B, som er inntatt i vedlegget til avtalen. Videre slås fast at avtalen skal ratifiseres eller godkjennes av alle parter, og at ratifikasjons- eller godkjenningensinstrumentene

skal deponeres av EUs Rådssekretariat. Avtalen skal tre i kraft på den første dag i den andre måneden etter at siste ratifikasjons- eller godkjenningensinstrument er deponert. Videre er det inntatt en bestemmelse om at avtalen skal midlertidig anvendes fra og med den første dag i den første måned etter at siste underretning om midlertidig anvendelse er deponert.

Vedlegget til avtalen omfatter den nye protokollen til EØS-avtalen (protokoll 38B), og består av ni artikler.

Vedleggets artikkel 1 slår fast at Island, Liechtenstein og Norge, skal bidra til å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i EØS og styrke sine forbindelser med mottakerstatene gjennom finansielle tilskudd til de prioriterte sektorer nevnt i artikkel 3.

Vedleggets artikkel 2 slår fast at bidraget nevnt i artikkel 1 skal til sammen være 988,5 millioner euro. Beløpet skal stilles til rådighet i årlige deler på 197,7 millioner euro i perioden fra 1. mai 2009 til 30. april 2014.

Vedleggets artikkel 3 nr. 1 slår fast at bidraget skal stilles til rådighet for følgende prioriterte sektorer:

- a. Miljøvern og miljøforvaltning
- b. Klimatiltak og fornybar energi
- c. Sivilt samfunn
- d. Utvikling av menneskelige ressurser
- e. Kulturarv

Vedleggets artikkel 3 nr. 2 slår fast at akademisk forskning kan være berettiget til tilskudd såfremt forskningen er rettet mot én eller flere prioriterte sektorer.

Vedleggets artikkel 3 nr. 3 slår fast at det indikative målet for tildeling til hver mottakerstat er minst 30 prosent for prioritert sektor a) og b) samlet, og 10 prosent for prioritert sektor c). Det slås videre fast at de prioriterte sektorene skal velges, konsentreres og tilpasses på en fleksibel måte, i henhold til forskjellige behov i hver mottakerstat, og under hensyn til bidragets størrelse og beløp.

Vedleggets artikkel 4 slår fast at bidraget ikke skal overstige 85 prosent av programkostnadene, men at inntil 100 prosent kan dekkes i særlige tilfeller. Videre presiseres det at gjeldende statsstøtteregele skal overholdes, samt at Europakommisjonen skal undersøke om programforslagene er forenlige med EUs målsetninger. Det slås også fast at EØS/EFTA-statenes prosjektansvar er begrenset til å tilføre midler i samsvar med den fastsatte planen, og at EØS/EFTA-statene ikke har ansvar overfor eventuelle tredjeparter.

Vedleggets artikkel 5 slår fast at midlene skal stilles til rådighet for Bulgaria, Estland, Hellas,

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Romania, Slovenia, Slovakia, Spania, Den tsjekkiske republikk og Ungarn. Totalt skal 45,85 millioner euro fordeles til Spania som overgangsstøtte i perioden 1. mai 2009 til 31. desember 2013. De resterende midlene skal fordeles til de øvrige mottakerstatene som angitt i den etterfølgende tabellen.

Vedleggets artikkel 6 slår fast at vurderinger med sikte på omfordeling av midler som ikke er øremerket, skal foretas i november 2011 og i november 2013.

Vedleggets artikkel 7 slår fast at bidraget i EØS-finansieringsordningen skal nøye samordnes med det bilaterale bidraget som stilles til rådighet gjennom den norske finansieringsordningen, og at det særlig skal sikres at søknads- og gjennomføringsprosedyrene i hovedsak er de samme.

Vedleggets artikkel 8 slår fast mer detaljerte regler for gjennomføringen av EØS-finansieringsordningen. Gjennomføringen skal skje i nært samarbeid mellom mottakerstatene og EØS/EFTA-statene. EØS/EFTA-statene skal inngå rammeavtale med hver av mottakerstatene. Disse avtalene skal fastsette et flerårig rammeprogram samt oppsett for forvaltning og kontroll. Formålet vil være å sikre effektiv og målrettet gjennomføring, og at det tas hensyn til nasjonale prioriteringer. Når rammeavtalen er konkludert skal mottakerstaten levere programforslag som EØS/EFTA-statene skal vurdere og godkjenne. Det inngås avtaler om støtte med mottakerstatene for hvert program. Det slås fast at det er mottakerstatenes ansvar å gjennomføre avtalte program.

Der det er hensiktsmessig skal forberedelse, gjennomføring, oppfølging og vurdering av det finansielle bidraget skje i partnerskap med blant annet lokale, regionale og nasjonale styringsnivåer, samt privat sektor, det sivile samfunnet og partene i arbeidslivet i mottakerstatene og EØS/EFTA-statene. Ethvert prosjekt kan gjennomføres i samarbeid mellom enheter i mottakerstatene og i EØS/EFTA-statene.

Kontrollsystemet for forvaltningen av EØS-finansieringsordningen skal sørge for at prinsippet om sunn økonomistyring blir fulgt. EØS/EFTA-statene kan utføre kontroller i henhold til sine interne krav, og mottakerstatene skal stille til rådighet all nødvendig bistand, informasjon og dokumentasjon. Det slås også fast at EØS/EFTA-statene kan suspendere finansieringen og kreve tilbakebetalt midler i tilfelle uregelmessigheter.

EØS/EFTA-statenes forvaltningskostnader skal dekkes av det samlede beløpet som er angitt i artikkel 2. EØS/EFTA-statene skal nedsette et utvalg som skal styre finansieringsordningen. Nær-

mere bestemmelser om gjennomføringen av finansieringsordningen i EØS vil bli utferdiget av EØS/EFTA-statene etter samråd med mottakerstatene. EØS/EFTA-statene skal søke å utferdige disse bestemmelsene før rammeavtalene undertegnes.

Vedleggets artikkel 9 slår fast at avtalepartene, ved utløpet av femårsperioden og med forbehold for partenes rettigheter og plikter etter EØS-avtalen, skal vurdere på nytt behovet for å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i EØS.

6.2 Avtale mellom Norge og Den europeiske union om en ny norsk finansieringsordning for perioden 2009–2014

Avtalen om en ny bilateral norsk finansieringsordning består av ti artikler.

Artikkel 1 slår fast at Norge, forplikter seg til å bidra til å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i EØS, og styrke sine forbindelser med mottakerstatene gjennom en egen norsk finansieringsordning innen de prioriterte sektorene nevnt i artikkel 3.

Artikkel 2 slår fast at bidraget nevnt i artikkel 1 skal til sammen være 800 millioner euro. Dette beløpet skal stilles til rådighet i årlige andeler på 160 millioner euro i perioden fra 1. mai 2009 til 30. april 2014.

Artikkel 3 første ledd slår fast at bidraget skal stilles til rådighet for følgende prioriterte sektorer:

- a. Karbonfangst og -lagring
- b. Grønn næringsutvikling
- c. Forskning og stipend
- d. Utvikling av menneskelige ressurser
- e. Justis- og innenrikssaker
- f. Fremme av anstendig arbeid og trepartssamarbeid

Målsettingen er at minst 20 prosent skal benyttes til karbonfangst og -lagring, og det skal tas hensyn til forskjellige behov i hver mottakerstat og til bidragets størrelse. Én prosent av tildelingen til hver stat skal settes av til et fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid. Dette fondet skal forvaltes av en enhet besluttet av Norge, og i tråd med fordelingsnøkkelen referert til i artikkel 5.

Artikkel 4 slår fast at bidraget ikke skal overstige 85 prosent av programkostnadene, men at inntil 100 prosent kan dekkes i særlige tilfeller. Videre presiseres det at gjeldende statsstøtteregler skal overholdes, samt at Europakommisjonen skal undersøke om programforslagene er for-

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

enlige med EUs målsetninger. Det slås også fast at Norges prosjektansvar er begrenset til å tilføre midler i samsvar med den fastsatte planen, og at Norge ikke har ansvar overfor eventuelle tredje-parter.

Artikkel 5 slår fast at midlene skal stilles til rådighet for de tolv nyeste EU-statene, dvs. Bulgaria, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Malta, Polen, Romania, Slovenia og Slovakia, Den tsjekkiske republikk og Ungarn i samsvar med fordelingsnøkkelen angitt i den etterfølgende tabellen.

Artikkel 6 slår fast at vurderinger med sikte på omfordeling av midler som ikke er øremerket, skal foretas i november 2011 og i november 2013.

Artikkel 7 slår fast at bidraget i den norske finansieringsordningen skal nøye samordnes med det bidraget som stilles til rådighet gjennom EØS-finansieringsordningen, og at det særlig skal sikres at søknads- og gjennomføringsprosedyrene i hovedsak er de samme.

Artikkel 8 slår fast mer detaljerte regler for gjennomføringen av den norske finansieringsordningen. Gjennomføringen skal skje i nært samarbeid mellom mottakerstatene og Norge, og Norge skal inngå rammeavtale med hver av mottakerstatene. Disse avtalene skal fastsette et flerårig rammeprogram samt oppsett for forvaltning og kontroll. Formålet vil være å sikre effektiv og målrettet gjennomføring, og at det tas hensyn til nasjonale prioriteringer. Når rammeavtalen er konkludert skal mottakerstaten levere programforslag som Norge skal vurdere og godkjenne. Norge skal inngå avtale om støtte med mottakerstatene for hvert program. Det slås fast at det er mottakerstatens ansvar å gjennomføre avtalte program, men at Norge og mottakerstaten i særlige tilfeller kan bli enige om å utpeke en programforvalter.

Der det er hensiktsmessig skal forberedelse, gjennomføring, oppfølging og vurdering av det finansielle bidraget skje i partnerskap med blant annet lokale, regionale og nasjonale styringsnivåer, samt privat sektor, det sivile samfunnet og partene i arbeidslivet i mottakerstatene og Norge. Ethvert prosjekt kan gjennomføres i samarbeid mellom enheter i mottakerstatene og Norge.

Kontrollsystemet for forvaltningen av den norske finansieringsordningen skal sørge for at prinsippet om sunn økonomistyring blir fulgt. Norge kan utføre kontroller i henhold til sine interne krav, og mottakerstatene skal stille til rådighet all nødvendig bistand, informasjon og dokumentasjon. Norge kan suspendere finansieringen og kreve tilbakebetalt midler i tilfelle uregelmessigheter.

Norges forvaltningskostnader skal dekkes av det samlede beløpet som er angitt i artikkel 2. Norge skal være ansvarlig for den overordnede styringen av finansieringsordningen. Nærmere bestemmelser om gjennomføringen av finansieringsordningen vil bli utferdiget av Norge etter samråd med mottakerstatene. Norge skal søke å utferdige disse bestemmelsene før rammeavtalene undertegnes.

Artikkel 9 slår fast at avtalepartene skal ratifisere avtalen i henhold til egne prosedyrer, og at avtalen trer i kraft når den er ratifisert eller godkjent. Videre slås det fast at avtalen skal midlertidig anvendes fra og med den første dag i den første måned etter at siste underretning om midlertidig anvendelse er deponert.

6.3 Tilleggsprotokoll til avtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk

Den bilaterale avtalen mellom EU og Norge om handel med fisk er utformet som en tilleggsprotokoll til den bilaterale frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap av 14. mai 1973.

Artikkel 1 slår fast at bestemmelsene som gjelder for innførsel til EU av visse fiskeslag og fiskevarer med opprinnelse i Norge, er fastsatt i protokollen, og at de årlige tollfrie kvotene, som skal gjelde fra 1. mai 2009 til 30. april 2014, er fastsatt i protokollens vedlegg. Videre slås det fast at størrelsen på kvotene skal vurderes på nytt ved utgangen femårsperioden, idet det tas hensyn til alle relevante interesser.

Artikkel 2 slår fast at tollkvotene som skulle ha vært gjort tilgjengelig fra 1. mai 2009 og frem til midlertidig ikrafttredelse av protokollen, skal deles i like deler og tildeles på årsbasis i den gjenværende delen av protokollens virketid.

Artikkel 3 slår fast at Norge skal videreføre forskriften som tillater fri transitt av fisk og fiskevarer gjennom Norge fra fartøy som fører flagg tilhørende en EU-stat. Forskriften skal gjelde så snart de årlige tollkvotene er midlertidig iverksatt og frem til 30. april 2014.

Artikkel 4 slår fast at opprinnelsesreglene som skal gjelde, er fastsatt i protokoll 3 til frihandelsavtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Norge.

Artikkel 5 slår fast at protokollen skal ratifiseres eller godkjennes av avtalepartene, og at ratifikasjons- eller godkjenningsdokumentene skal deponeres i EUs Rådssekretariat. Protokollen trer i kraft den første dag i den andre måned etter at det

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

siste ratifikasjons- eller godkjenningssdokumentet er deponert. Videre fastslås at inntil protokollen trer i kraft, skal den anvendes midlertidig fra den første dag i den tredje måned etter siste underretning om midlertidig anvendelse er foretatt.

Artikkel 6 slår fast at protokollen, som er utarbeidet på alle avtaleparters offisielle språk, med samme gyldighet for hver av tekstene, skal deponeeres av EUs Rådssekretariat, som skal sende en bekreftet kopi til hver avtalepart.

Protokollens vedlegg inneholder tabellen med de avtalte tollkvotene.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

7.1 Finansieringsordningene

Fordelingen av midler innen den enkelte stat vil bli basert på et fremforhandlet flerårig rammeprogram. Mottakerstatene vil deretter utarbeide detaljerte programmer for det enkelte innsatsområde, og disse skal godkjennes av giverne.

Frem til 2014 vil Norge årlig stille om lag 349 millioner euro til rådighet for de to finansieringsordningene. Dette tilsvarer om lag 2,8 milliarder kroner.

I samsvar med artikkel 8 nr 8 i avtalene om finansieringsordningene skal nærmere bestemmelser om gjennomføring av ordningene utferdiges etter samråd med mottakerstatene. Disse bestemmelsene vil fastsette sluttdato for påløpte prosjektkostnader, samt sluttdato for utbetalinger. Under tidligere finansieringsordninger er sluttdato for påløpte kostnader satt til to år etter avtaleperiodens utløp, og sluttdato for utbetalinger satt til to år og seks måneder etter avtaleperiodens utløp. Det legges til grunn at tilsvarende bestemmelser vil etableres under finansieringsordningene for perioden 2009–2014, og at utgiftene til utbetaling i stor grad vil falle i slutten av avtaleperioden, samt i de påfølgende 30 månedene etter avtaleperiodens utløp, dvs. frem til 30. oktober 2016.

De nye finansieringsordningene vil medføre omfattede arbeid i forbindelse med bilaterale MoU-forhandlinger med den enkelte mottakerstat, samt store administrative oppgaver i statsforvaltningen ved behandling av søknader om støtte og etterfølgende oppfølging og kontroll. Det eksisterende administrative apparatet i Utenriksdepartementet, ved utenriksstasjonene i de største mottakerstatene for norske bidrag, samt i Brussel (Financial Mechanism Office), må derfor opprettholdes.

Ved behandlingen av Prop. 125 S (2009–2010) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2010* bevilget Stortinget midler til administrasjon av EØS-finansieringsordningene for perioden 2009–2014. Stortinget bevilget 14,9 millioner kroner på kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner, post 75 EØS-finansieringsordningen 2009–2014, og 13 millioner kroner på kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjoner, post 76 Den norske finansieringsordningen 2009–2014.

Administrative kostnader ved forvaltningen av den norske finansieringsordningen og EØS-finansieringsordningen vil dekkes innenfor den avtalefestede beløpsrammen for ordningene.

Nærmere retningslinjer for gjennomføring og forvaltning av EØS-finansieringsordningen vil bli utarbeidet i samarbeid med Island og Liechtenstein. Retningslinjer for gjennomføring og forvaltning av den norske finansieringsordningen vil bli utarbeidet av norske myndigheter.

7.2 Markedsadgang for fisk

Avtalen med EU om bedret markedsadgang for fisk innebærer en videreføring av de tollfrie kvotene som ble fremforhandlet ved EØS-utvidelsene i 2004 og 2007. Videre vil markedsadgangen bedres for fryste, pillede reker og bearbejdede sildeprodukter. Dette er av økonomisk betydning for fiskerinæringen siden EU er hovedmarkedet for norsk sjømateksport. I og med at en gjennom EØS-avtalen ikke har tollfrihet eller tollettelser på bl.a. sild, makrell og reker, betyr avtalen at man i stor grad oppnår tollfrihet inn til EU også i den neste avtaleperioden for disse produktene.

8 Konklusjon og tilråding

Størrelsen og innretningen på Norges finansielle bidrag har stått sentralt i forhandlingene. Regjeringens grunnholdning er at Norge bør bidra til økonomisk og sosial utjevning i EØS fordi dette tjener grunnleggende norske interesser. Samtidig har det vært viktig å bedre markedsadgangen for fisk.

De nye finansieringsordningene vil føre til at samarbeidet med de tolv nyeste medlemsstatene blir enda tettere. Etter Regjeringens syn ivaretar forhandlingsresultatet grunnleggende norske interesser. Det norske økonomiske bidraget blir høyere enn under tidligere ordninger, men vurderes som akseptabelt.

For Regjeringen har det vært viktig å få videreført den kompensasjon for tapt markedsadgang

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

for fisk og fiskeprodukter som man forhandlet seg frem til ved EU-utvidelsene i 2004 og 2007. Det var videre vesentlig for Regjeringen å bedre markedsadgangen for fryste, pillede reker og bearbeidet sild. Det var ikke mulig å nå det primære målet om permanente kvoter eller generelle tollettelser. Resultatet er likevel tilfredsstillende når det gjelder markedsadgang.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010, i samsvar med et vedlagt forslag.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Forslag

til vedtak om samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

I

Stortinget samtykker i ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009–2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009–2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Vedlegg 1

Forhandlingsdelegasjonen

Forhandlingsdelegasjonen hadde følgende medlemmer:

- Ambassadør Oda Helen Sletnes, EU-delegasjonen (leder)
- Avdelingsdirektør Anders Erdal, UD (nestleder)
- Avdelingsdirektør Hege Marie Hoff, UD
- Seniorrådgiver Ingrid Schulerud, UD
- Underdirektør Anders Herrød Eide, UD
- Avdelingsdirektør Bjarne Stakkestad, FIN

- Ekspedisjonssjef Hæge Andenæs, MD
- Avdelingsdirektør Ole Andreas Lindeman, NHD
- Kommunal- og regionalråd Arve Skjerpen, KRD
- Seniorrådgiver Rune Dragset, FKD

Avdelingsdirektør Bjarne Stakkestad avløste ekspedisjonssjef Thorvald Moe som Finansdepartementets representant fra 15. august 2008.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Vedlegg 2

Avtale mellom Den europeiske union, Island, Fyrstedømmet Liechtenstein og Kongeriket Norge om en EØS-finansieringsordning 2009-2014

Den europeiske union,
Island,
Fyrstedømmet Liechtenstein,
Kongeriket Norge,
HAR, ut fra følgende betraktninger:

Partene i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde («EØS-avtalen») er enige om behovet for å redusere økonomiske og sosiale forskjeller innenfor deres regioner med henblikk på å fremme kontinuerlig og balansert styrking av handelen og de økonomiske forbindelsene mellom dem.

Med henblikk på å bidra til dette målet har EFTA-statene opprettet en finansieringsordning innenfor rammene av Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Bestemmelser om EØS-finansieringsordningen for perioden 2004-2009 er inntatt i EØS-avtalens protokoll 38a og tillegget til protokoll 38a.

Behovet for å redusere økonomiske og sosiale forskjeller innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde er fortsatt til stede, og derfor skal det opprettes en ny ordning for de finansielle bidragene fra EØS/EFTA-statene for perioden 2009-2014,

BESLUTTET å inngå følgende avtale:

Artikkel 1

Teksten i EØS-avtalens artikkel 117 skal erstattes med følgende:

«Bestemmelser om finansieringsordningene er inntatt i protokoll 38, protokoll 38a og tillegget til protokoll 38a, samt protokoll 38b.»

Artikkel 2

Etter protokoll 38a til EØS-avtalen skal det tilføyes en ny protokoll 38b. Teksten til protokoll 38b er fastsatt i vedlegget til denne avtale.

Artikkel 3

Denne avtale skal ratifiseres eller godkjennes av avtalepartene i samsvar med deres egne prosedyrer. Ratifikasjons- eller godkjenningssdokumentene skal deponeres i Rådssekretariatet for Den europeiske union.

Den skal tre i kraft på den første dag i den annen måned etter at det siste ratifiserings- eller godkjenningssdokumentet er deponert.

Inntil prosedyrene nevnt i nr. 1 og 2 er fullført, skal denne avtale anvendes midlertidig fra og med den første dag i den første måned etter at siste underretning om dette er deponert.

Artikkel 4

Denne avtale, som er utarbeidet i ett eksemplar på bulgarsk, tsjekkisk, dansk, nederlandsk, engelsk, estisk, finsk, fransk, tysk, gresk, ungarsk, italiensk, latvisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, rumensk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, islandsk og norsk, med samme gyldighet for hver av tekstene, skal deponeres i Rådssekretariatet for Den europeiske union, som skal sende en bekreftet kopi til hver avtalepart.

Utfærdiget i Brussel, den 28. juli 2010.

For Den europeiske union

For Island

For Fyrstedømmet Liechtenstein

For Kongeriket Norge

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggspatent til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Vedlegg

Protokoll 38 B om EØS-finansieringsordningen (2009–2014)

Artikkel 1

Island, Liechtenstein og Norge («EFTA-statene») skal bidra til å minske de økonomiske og sosiale forskjeller i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, og til å styrke sine forbindelser med mottakerstatene, gjennom finansiering av tilskudd innenfor de prioriterte sektorer angitt i artikkel 3.

Artikkel 2

Det finansielle bidraget omhandlet i artikkel 1 skal være et samlet beløp på EUR 988,5 millioner, som skal stilles til rådighet for tilsagn i årlige deler på EUR 197,7 millioner i perioden fra og med 1. mai 2009 til og med 30. april 2014.

Artikkel 3

1. Midlene skal stilles til rådighet for prosjekter i følgende prioriterte sektorer:
 - a. Miljøvern og miljøforvaltning
 - b. Klimatiltak og fornybar energi
 - c. Sivilt samfunn
 - d. Utvikling av menneskelige ressurser
 - e. Kulturarv
2. Akademisk forskning kan være tilskuddsberettiget i den grad den er rettet mot en eller flere av de prioriterte sektorene.
3. Det indikative målet for tildeling til hver mottakerstat er minst 30 prosent for prioritert sektor a) og b) samlet, og 10 prosent for prioritert sektor c). De prioriterte sektorene skal, i samsvar med prosedyren angitt i artikkel 8 nr. 2, velges, konsentreres og tilpasses på en fleksibel måte, i henhold til de forskjellige behovene i hver mottakerstat, og under hensyn til bidragets størrelse og beløp.

Artikkel 4

1. Bidraget fra EFTA-statene skal ikke overstige 85 prosent av programkostnadene. I særlige tilfeller kan inntil 100 prosent av programkostnadene dekkes.
2. De gjeldende statsstøtteregler skal overholdes.
3. Europakommisjonen skal undersøke om programmer og eventuelle vesentlige endringer i disse er forenlige med Den europeiske unions målsetninger.

4. EFTA-statenes ansvar for prosjektene er begrenset til å tilføre midler i samsvar med den fastsatte planen. EFTA-statene har ikke ansvar overfor tredjemann.

Artikkel 5

Midlene skal stilles til rådighet for følgende mottakerstater: Bulgaria, Den tsjekkiske republikk, Estland, Hellas, Spania, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Portugal, Romania, Slovenia og Slovakia.

Det skal ytes et bidrag på EUR 45,85 millioner i overgangsstøtte til Spania for perioden 1. mai 2009 – 31. desember 2013. Under hensyn til overgangsjusteringer skal de gjenværende midlene fordeles som følger:

Mottakerstat	Beløp (millioner EUR)
Bulgaria	78,60
Den tsjekkiske republikk	61,40
Estland	23,00
Hellas	63,40
Kypros	3,85
Latvia	34,55
Litauen	38,40
Ungarn	70,10
Malta	2,90
Polen	266,90
Portugal	57,95
Romania	190,75
Slovenia	12,50
Slovakia	38,35

Artikkel 6

Med sikte på å omfordele eventuelle tilgjengelige midler som ikke er blitt øremerket, til høyt prioriterte prosjekter i hvilken som helst av mottakerstatene, skal en ny vurdering foretas i november 2011 og igjen i november 2013.

Artikkel 7

1. Det finansielle bidraget omhandlet i denne protokoll skal nøye samordnes med det bilaterale bidraget fra Norge som stilles til rådighet gjennom den norske finansieringsordningen.
2. EFTA-statene skal særlig sikre at søknads- og gjennomføringsprosedyrene i hovedsak er de samme for begge finansieringsordningene nevnt i forrige ledd.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

3. Det skal eventuelt tas nødvendig hensyn til relevante endringer i Den europeiske unions utjevningsspolitikk.

Artikkel 8

Følgende skal gjelde for gjennomføringen av EØS-finansieringsordningen:

1. I alle faser av gjennomføringen skal det gjelde den høyeste grad av transparens, ansvarlighet og kostnadseffektivitet, samt prinsippene for god styring, bærekraftig utvikling og likestilling mellom kjønnene. Formålene ved EØS-finansieringsordningen skal følges opp i nært samarbeid mellom mottakerstatene og EFTA-statene.
2. For å sikre effektiv og målrettet gjennomføring, og ta hensyn til nasjonale prioriteringer, skal EFTA-statene inngå en intensjonsavtale med hver av mottakerstatene, som beskriver de flerårige rammene for prosjektet, og hvordan det forvaltes og kontrolleres.
3. Etter at det er inngått intensjonsavtaler, skal mottakerstaten levere programforslag. EFTA-statene skal vurdere og godkjenne forslagene, og inngå avtaler om støtte med mottakerlandene for hvert program. Detaljnivået i programmet skal ta hensyn til bidragets størrelse. Innenfor programmer kan prosjekter i enkelte tilfeller spesifiseres, herunder vilkår for valg, godkjenning og kontroll av disse, i henhold til gjennomføringsbestemmelsene angitt i nr. 8.

Gjennomføringen av de avtalte programmene skal være mottakerstatenes ansvar. Mottakerstatene skal sørge for at det er et egnet styrings- og kontrollsystem med henblikk på å sikre en sunn gjennomføring og forvaltning.

4. Der det er egnet skal det benyttes partnerskap i klargjøringen, gjennomføringen, oppfølgingen og vurderingen av det finansielle bidraget, for å sikre bred deltakelse. Partnerne kan blant

annet omfatte lokale, regionale og nasjonale styringsnivåer samt privat sektor, det sivile samfunn og partene i arbeidslivet i mottakerstatene og EFTA-statene.

5. Kontrollsystemet for forvaltningen av EØS-finansieringsordningen skal sørge for at prinsippet om sunn økonomistyring blir fulgt. EFTA-statene kan utføre kontroller i henhold til sine interne krav. Mottakerstatene skal stille til rådighet all nødvendig bistand, informasjon og dokumentasjon i denne forbindelse. EFTA-statene kan suspendere finansieringen og kreve tilbakebetalt midler i tilfelle uregelmessigheter.
6. Ethvert prosjekt som er underlagt det flerårige programmet i mottakerstatene kan gjennomføres i samarbeid mellom enheter basert i mottakerstatene og EFTA-statene og i samsvar med gjeldende regler for offentlige innkjøp.
7. EFTA-statenes forvaltningskostnader skal dekkes av det samlede beløpet angitt i artikkel 2, og spesifiseres i gjennomføringsbestemmelsene angitt i nr. 8.
8. EFTA-statene skal nedsette en komité som skal forvalte EØS-finansieringsordningen. Nærmere bestemmelser om gjennomføringen av EØS-finansieringsordningen vil bli utferdiget av EFTA-statene etter samråd med mottakerstatene. EFTA-statene skal søke å utferdige disse bestemmelsene før intensjonsavtalene undertegnes.

Artikkel 9

Ved utløpet av femårsperioden og med forbehold for deres rettigheter og plikter etter avtalen, skal avtalepartene i lys av avtalens artikkel 115 vurdere på nytt behovet for å redusere de økonomiske og sosiale forskjeller i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggspatentprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Vedlegg 3

Avtale mellom Kongeriket Norge og Den europeiske union om en norsk finansieringsordning for perioden 2009–2014

Artikkel 1

Kongeriket Norge påtar seg å bidra i en femårsperiode til å redusere økonomiske og sosiale forskjeller i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, og til å styrke sine forbindelser med mottakerstatene, gjennom en egen norsk finansieringsordning innenfor de prioriterte sektorer angitt i artikkel 3.

Artikkel 2

Det finansielle bidraget omhandlet i artikkel 1 skal være et samlet beløp på EUR 800 millioner, som skal stilles til rådighet for tilsagn i årlige deler på EUR 160 millioner i perioden fra og med 1. mai 2009 til og med 30. april 2014.

Artikkel 3

Midlene skal stilles til rådighet for prosjekter i følgende prioriterte sektorer:

- a. Karbonfangst og -lagring
- b. Grønn næringsutvikling
- c. Forskning og stipend
- d. Utvikling av menneskelige ressurser
- e. Justis- og innenrikssaker
- f. Fremme av anstendig arbeid og trepartssamarbeid.

Målet for tildeling til prioritert sektor a) skal være minst 20 prosent. Det vil bli tatt rimelig hensyn til mottakerlandenes forskjellige behov og størrelse.

En prosent av beløpet som tildeles hver mottakerstat skal settes av til et fond for å fremme anstendig arbeid og trepartssamarbeid, som skal drives av en enhet utpekt av Kongeriket Norge, og i tråd med fordelingsnøkkelen angitt i artikkel 5.

Artikkel 4

Bidraget fra Kongeriket Norge skal ikke overstige 85 prosent av programkostnadene. I særlige tilfel-

ler kan inntil 100 prosent av programkostnadene dekkes.

De gjeldende statsstøttere regler skal overholdes.

Europakommisjonen skal undersøke om programmene og eventuelle vesentlige endringer i disse er forenlige med Den europeiske unions målsetninger.

Kongeriket Norges ansvar for prosjektene er begrenset til å tilføre midler i samsvar med den fastsatte planen. Kongeriket Norge har ikke erstatningsansvar overfor tredjemann.

Artikkel 5

Midlene skal stilles til rådighet for følgende mottakerstater: Bulgaria, Den tsjekkiske republikk, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Romania, Slovenia og Slovakia, i samsvar med følgende fordeling:

Mottakerstat	Beløp (millioner EUR)
Bulgaria	48,00
Kypros	4,00
Den tsjekkiske republikk	70,40
Estland	25,60
Ungarn	83,20
Latvia	38,40
Litauen	45,60
Malta	1,60
Polen	311,20
Romania	115,20
Slovenia	14,40
Slovakia	42,40

Artikkel 6

Med sikte på å omfordele eventuelle tilgjengelige midler som ikke er blitt øremerket, til høyt prioriterte prosjekter i hvilken som helst av mottaker-

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

statene, skal en ny vurdering foretas i november 2011 og igjen i november 2013.

Artikkel 7

Det finansielle bidraget omhandlet i artikkel 1 skal nøye samordnes med bidraget fra EFTA-statene som stilles til rådighet gjennom EØS-finansieringsordningen.

Kongeriket Norge skal særlig sikre at søknadsprosedyrene er de samme for begge finansieringsordningene nevnt i forrige ledd.

Det skal eventuelt tas nødvendig hensyn til relevante endringer i Den europeiske unions utjevningsspolitikk.

Artikkel 8

Følgende skal gjelde for gjennomføringen av den norske finansieringsordningen:

1. I alle faser av gjennomføringen skal det gjelde den høyeste grad av transparens, ansvarlighet og kostnadseffektivitet, samt målene og prinsippene for god styring, bærekraftig utvikling og likestilling mellom kjønnene. Formålene ved den norske finansieringsordningen skal følges opp i nært samarbeid mellom mottakerstatene og Kongeriket Norge.
2. For å sikre effektiv og målrettet gjennomføring, og ta hensyn til nasjonale prioriteringer, skal Kongeriket Norge inngå en intensjonsavtale med hver av mottakerstatene, som beskriver de flerårige rammene for prosjektet, og hvordan det forvaltes og kontrolleres.
3. Etter at det er inngått intensjonsavtaler, skal mottakerstatene levere programforslag. Kongeriket Norge skal vurdere og godkjenne forslagene, og inngå avtaler om støtte med mottakerlandene for hvert program. Detaljnivået i programmet skal ta hensyn til bidragets størrelse. Innenfor programmer kan prosjekter i enkelte tilfeller spesifiseres, herunder vilkår for valg, godkjenning og kontroll av disse, i henhold til gjennomføringsbestemmelsene angitt i nr. 8.

Gjennomføringen av de avtalte programmene skal være mottakerstatenes ansvar. Mottakerstatene skal sørge for at det er et egnet styrings- og kontrollsystem med henblikk på å sikre en sunn gjennomføring og forvaltning. Mottakerstaten og Kongeriket Norge kan i særskilte omstendigheter avtale at program-

mer forvaltes av enhver enhet som de i fellesskap oppnevner.

4. Der det er egnet skal det benyttes partnerskap i klargjøringen, gjennomføringen, oppfølgingen og vurderingen av de finansielle bidragene, for å sikre bred deltakelse. Partnerne kan blant annet omfatte lokale, regionale og nasjonale styringsnivåer samt privat sektor, det sivile samfunn og partene i arbeidslivet i mottakerlandene og Kongeriket Norge.
5. Kontrollsystemet for forvaltningen av den norske finansieringsordningen skal sørge for at prinsippet om sunn økonomistyring blir fulgt. Kongeriket Norge kan utføre kontroller i henhold til interne krav. Mottakerstatene skal stille til rådighet all nødvendig bistand, informasjon og dokumentasjon i denne forbindelse. Kongeriket Norge kan suspendere finansieringen og kreve tilbakebetalt midler i tilfelle uregelmessigheter.
6. Ethvert prosjekt som er underlagt det flerårige programmet i mottakerstatene kan gjennomføres i samarbeid mellom enheter basert i mottakerstatene og Kongeriket Norge og i samsvar med gjeldende regler for offentlige innkjøp.
7. Kongeriket Norges forvaltningskostnader skal dekkes av det samlede beløpet angitt i artikkel 2, og spesifiseres i gjennomføringsbestemmelsene angitt i nr. 8.
8. Kongeriket Norge, eller et organ utnevnt av Kongeriket Norge, skal være ansvarlig for forvaltningen av den norske finansieringsordningen. Nærmere bestemmelser om gjennomføringen av den norske finansieringsordningen vil bli utferdiget av Kongeriket Norge etter samråd med mottakerstatene. Kongeriket Norge skal søke å utferdige disse bestemmelsene før intensjonsavtalene undertegnes.

Artikkel 9

Denne avtale skal ratifiseres eller godkjennes av avtalepartene i samsvar med deres egne prosedyrer. Ratifikasjons- eller godkjenningsdokumentene skal deponeres i Rådssekretariatet for Den europeiske union.

Den skal tre i kraft på den første dag i den andre måned etter at det siste ratifiserings- eller godkjenningsdokumentet er deponert.

Inntil prosedyrene nevnt i nr. 1 og 2 er fullført, skal denne avtale anvendes midlertidig fra og med den første dag i den første måned etter at siste underretning om dette er deponert.

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

Artikkel 10

Denne avtale, som er utarbeidet i ett eksemplar på bulgarsk, tsjekkisk, dansk, nederlandsk, engelsk, estisk, finsk, fransk, tysk, gresk, ungarsk, italiensk, latvisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, rumensk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk og norsk, med samme gyldighet for hver av tekstene, skal deponeres i Rådssekretariatet for

Den europeiske union, som skal sende en bekref-
tet kopi til hver avtalepart.

Utferdiget i Brussel, den 28. juli 2010.

For Den europeiske union

For Kongeriket Norge

Vedlegg 4

Tilleggsprotokoll til avtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Kongeriket Norge

DEN EUROPEISKE UNION

og

KONGERIKET NORGE,

SOM VISER TIL avtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Kongeriket Norge undertegnet 14. mai 1973 og til de eksisterende ordninger for handel med fisk og fiskevarer mellom Norge og Den europeiske union,

SOM VISER TIL tilleggsprotokollen til avtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Kongeriket Norge som følge av Den tsjekkiske republikkens, Republikken Estlands, Republikken Kypros¹, Republikken Ungarns, Republikken Latvias, Republikken Litauens, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Slovenias og Den slovakiske republikkens tiltredelse til Den europeiske union, og særlig artikkel 2 i denne,

SOM VISER til tilleggsprotokollen til avtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Kongeriket Norge som følge av Republikken Bulgarias og Romanias tiltredelse til Den europeiske union, og særlig artikkel 2 i denne,

HAR BESLUTTET å inngå denne protokoll:

Artikkel 1

Særbestemmelsene som gjelder for innførsel til Den europeiske union av visse fiskeslag og fiskevarer med opprinnelse i Norge, er fastsatt i denne protokoll og i vedlegget til protokollen.

De årlige tollfrie kvotene er fastsatt i vedlegget til denne protokoll. Disse tollkvotene gjelder for tidsrommet fra 1. mai 2009 til 30. april 2014. Størrelsen på kvotene skal vurderes på nytt ved utgangen av dette tidsrommet, idet det tas hensyn til alle relevante interesser.

Artikkel 2

Tollkvotene som skulle ha vært åpnet for Norge fra 1. mai 2009 fram til gjennomføringen av denne protokoll, skal deles i like deler og tildeles på årsbasis i den gjenværende delen av virketiden til denne protokoll.

Artikkel 3

Norge skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre videreføring av forskriften fastsatt ved kgl.res. 21. april 2006, som tillater fri transitt av fisk og fiskevarer brakt i land i Norge fra fartøy som fører flagg tilhørende en medlemsstat i Den europeiske union. Denne forskriften skal gjelde for tidsrommet nevnt i artikkel 1 så snart de årlige tollkvotene er gjennomført.

Artikkel 4

Opprinnelsesreglene som skal gjelde for tollkvotene oppført i vedlegget, skal være de som er fastsatt i protokoll 3 til avtalen mellom Det europeiske økonomiske fellesskap og Kongeriket Norge av 14. mai 1973.

Artikkel 5

Denne protokoll skal ratifiseres eller godkjennes av avtalepartene i samsvar med den enkelte parts prosedyrer. Ratifikasjons- eller godkjenningssdokumentene skal deponeres i Rådssekretariatet for Den europeiske union.

Den trer i kraft den første dag i den andre måned etter at det siste ratifikasjons- eller godkjenningssdokumentet er deponert.

Inntil prosedyrene nevnt i nr. 1 og 2 er fullført, skal denne protokoll anvendes midlertidig fra og med den første dag i den tredje måned etter siste underretning om dette.

Artikkel 6

Denne protokoll, som er utarbeidet i ett eksemplar på bulgarsk, tsjekkisk, dansk, nederlandsk, engelsk, estisk, finsk, fransk, tysk, gresk, ungarsk, italiensk, latvisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, rumensk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk og norsk, med samme gyldighet for hver av tekstene, skal deponeres i Rådssekre-

Samtykke til ratifikasjon av avtale mellom EØS/EFTA-statene og EU om en EØS-finansieringsordning 2009-2014, avtale med EU om en norsk finansieringsordning 2009-2014 og tilleggsprotokoll til frihandelsavtalen mellom Norge og Det europeiske økonomiske fellesskap om handel med fisk, alle av 28. juli 2010

tariatet for Den europeiske union, som skal sende en bekreftet kopi til hver avtalepart.

Utfærdiget i Brussel, den 28. juli 2010

For Den europeiske union

For Kongeriket Norge

Vedlegg

Særbestemmelser nevnt i artikkel 1 i protokollen

I tillegg til de eksisterende tollfrie kvotene skal Den europeiske union åpne følgende årlige tollfrie kvoter for produkter med opprinnelse i Norge:

KN-kode	Produktbeskrivelse	Årlig (1.5-30.4) tollfri kvote i nettovekt med mindre annet er angitt
0303 29 00	Annen laksefisk, fryst	2 000 tonn
0303 51 00	Sild av arten <i>Clupea harengus</i> og <i>Clupea pallasii</i> , fryst, unntatt lever og rogn ¹	45 800 tonn
0303 74 30	Makrell av arten <i>Scomber scombrus</i> og <i>Scomber japonicus</i> , fryst, hel, unntatt lever og rogn ²	39 800 tonn
0303 79 98	Annen fisk, fryst, unntatt lever og rogn	2 200 tonn
0304 29 75	Sildefileter av arten <i>Clupea harengus</i> og <i>Clupea pallasii</i> , fryste	67 600 tonn
ex 0304 99 23	Sildelapper av arten <i>Clupea harengus</i> og <i>Clupea pallasii</i> , fryste ³	
ex 1605 20 10	Reker, pillede, fryste, tilberedte eller konserverte	7 000 tonn
ex 1605 20 91		
ex 1605 20 99		
ex 1604 12 91	Sild, tilberedt med krydder og/eller eddik,	3 000 tonn nettovekt
ex 1604 12 99	i saltlake ⁴	etter avrenning

¹ Tollkvoten skal ikke benyttes for varer som skal frigis for fri omsetning i tidsrommet 15. februar til 15. juni.

² Tollkvoten skal ikke benyttes for varer som skal frigis for fri omsetning i tidsrommet 15. februar til 15. juni.

³ Tollkvoten skal ikke benyttes for varer under KN-kode 0304 99 23 som skal frigis for fri omsetning i tidsrommet 15. februar til 15. juni.

⁴ Denne tollkvoten skal økes til 4 000 tonn nettovekt etter avrenning i tidsrommet 1. mai 2010 til 30. april 2011, til 5 000 tonn nettovekt etter avrenning i tidsrommet 1. mai 2011 til 30. april 2012, og til 6 000 tonn nettovekt etter avrenning i tidsrommet 1. mai til 30. april i hvert påfølgende tolv månederstidsrom.